

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 233
din 27.08.2008**

Dosar nr.: 295/2006

Petiția nr.: 5954 din data 06.06.2007

Petent : G N

Reclamat: Ministerul Muncii Familiei și Egalității de Șanse; Casa de Pensii a Municipiului București, Casa Teritorială de Pensii Sector 1

Obiect: diferențiere la plata indemnizației lunare pensionarilor sistemului public de pensii față de cei pensionați în alte sisteme

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

1.1 G N cu domiciliul în

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

1.2.1 Ministerul Muncii Familiei și Egalității de Șanse, cu sediul în str. Dem.I. Dobrescu, nr.2, sector 1, București;

1.2.2. Casa de Pensii a Municipiului București, cu sediul în București, str. Vitan, nr.6, sector 3;

1.2.3. Casa Teritorială de Pensii Sector 1, cu sediul în București, bd. Tei, nr.17, sector 2

II. Obiectul sesizării

2.1. Petentul sesizează cu privire la diferențele la acordarea unei indemnizații lunare pensionarilor sistemului public de pensii față de cei care sunt pensionați în alte sisteme de pensii, respectiv cel militar.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Sesizarea se referă la cererea petentului de acordare a indemnizației conform Legii 8/2006, privind instituirea indemnizației pentru pensionarii sistemului public de pensii, membrii ai uniunii creatorilor legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică, pe care acesta o consideră

discriminatorie deoarece nu permite acordarea acestei indemnizații decât persoanelor pensionate în sistemul public de pensii.

3.2 Petentul arată că este pensionar militar, ofițer în rezervă din Ministerul Apărării Naționale și Membru al Uniunii Cineaștilor din România dar cererea lui pentru acordarea respectivei indemnizații i-a fost respinsă de către Casa de Pensii fără a exista o motivare.

V. Susținerile părților

5.1 Susținerile petentului

5.1.1. Petentul consideră că se face o discriminare arbitrară prin neacordarea de indemnizații pentru pensionarii sistemului public de pensii și pensionarilor militari.

5.1.2 În fapt este vorba de prevederile Legii 8/2006 privind instituirea indemnizației pentru pensionarii sistemului public de pensii, membri ai uniunilor de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică care crează un tratament diferit pentru persoane pensionate în sisteme diferite dar care sunt membrii ai Uniunilor de creatori.

5.2 Susținerile Ministerul Muncii Familiei și Egalității de Șanse

5.2.1. Reclamatul susține că prevederile art.194 din Legea 19/2000, între sistemul public și celelalte sisteme proprii de asigurări sociale, neintegrate până la data intrării în vigoare a acestei legi, inclusiv sistemul pensiilor militare, se recunosc reciproc stagiile de cotizare, respectiv vechimea în muncă sau vechimea în serviciu în vederea deschiderii drepturilor la pensie pentru limită de vârstă, de invaliditate și de urmaș, precum și a altor drepturi de asigurări sociale prevăzute de lege. Deci petentul are dreptul la stabilirea unei pensii de la sistemul public doar pentru perioada cât a contribuit la sistemul public și la o pensie de la sistemul de pensii al armatei pentru perioada cât a activat ca un cadru militar.

5.2.2 Petentul nu a realizat stagiul de cotizare în sistemul public de pensii, nu beneficiază de o pensie acordată de acest sistem și prin urmare nu se încadrează în prevederile Legii 8/2006, nneputând beneficia de prevederile acestei legi.

5.3 Susținerile Casei Naționale de Pensii și alte drepturi de Asigurari Sociale

5.3.1 Legea 8/2006 reglementează acordarea unei indemnizații lunare pensionarilor sistemului public de pensii, membrii ai uniunilor de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică

5.3.2 Sistemul de Pensii Militare, sistemul de pensii al avocaților precum și sistemul de pensii al unor culte, nu sunt integrate în sistemul public de pensii. Persoanele aparținând acestor sisteme nu sunt pensionate în temeiul Legii 19/2000 ci în baza unor legi cu caracte special. În consecință cererile adresate de această categorie de pensionari nu fac obiectul Legii 8/2006.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1.1 **În fapt**, petentul sesizează cu privire la diferențele la acordarea unei indemnizații lunare pensionarilor sistemului public de pensii față de cei care sunt pensionați în alte sisteme de pensii, respectiv cel militar.

6.2.1. **În drept, conform art 2 alin (1) din OG 137/2000** privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, *“prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe baza de rasă, naționalitate, etnie, limba, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârsta, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.*

(3) Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), fata de alte persoane, în afară cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare.

6.2.2 Analizând faptele reținute în petiție, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se **induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă **„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă** (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Sueda, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.2.3 În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv**. (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zuccheri and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismos Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and

others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 para.91)

6.2.4 Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

6.2.5 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.2.6 Colegiul director reține ca petentul invocă un tratament diferențiat aplicat de către Casele de Pensii având în vedere dispozițiile Legii 8/2006 care prevede acordarea unei indemnizații pentru persoanele pensionate în sistemul public de pensii și care sunt membrii ai Uniunilor de creatori legal constituite. Or, raportat la prevederile articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit.

6.2.7 Colegiul Director a analizat petiția având în vedere elementele constitutive ale unei fapte de discriminare. Astfel, Colegiul Director a analizat dacă există un tratament diferențiat între diferite persoane care se află în situații comparabile și care sunt tratate în mod diferit. Astfel, Colegiul Director constată din datele aflate la dosar că petentul invocă un tratament diferențiat instituit prin prevederi care statutează un tratament diferențiat în funcție sistemul în care este pensionată persoana, respectiv în sistemul public conform Legii 19/2000 sau în sistemele speciale, respectiv sistemul militar, în cazul petentului.

6.2.8 Colegiul Director reține că pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la

bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Având în vedere cele invocate mai devreme Colegiul Director constată că nu se poate invoca aplicarea unui tratament diferit între diferitele categorii pensionate în sisteme diferite, pentru că persoanele pensionate în sisteme diferite nu se află în situații analoage.

6.2.9 Coroborând aceste aspecte cu faptele care fac obiectul petiției și definiția discriminării astfel cum este prevăzută în art.2 alin.1 din O.G. nr.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicata, în cauză nu se poate reține întrunirea cumulativă a elementelor privind un tratament de deosebire restricție, excludere, deosebire, preferință între persoane care se află în situații comparabile și care sunt tratate în mod diferit datorită unuia din criteriile prevăzute de lege și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

6.2.10. Or, în petiția dedusă soluționării, Colegiul Director reține că reglementările legale incidente sunt circumscrise unor condiții care ating un grad de justificare obiectivă și rezonabilă, date de diferențierea de încadrare a categoriilor indicate. Colegiul Director se raliaza statuirii Curții Constituționale prin care „Legiuitorul este în drept, în considerarea unor situații deosebite, să adopte, prin legi speciale, reglementări diferite pentru anumite categorii socio-profesionale. Tratatul juridic diferit, instituit pentru anumite categorii socio-profesionale, nu reprezintă nici privilegii și nici discriminări, în sensul interzis de art. 16 alin. (1) din Constituție, ci se justifică, obiectiv și rezonabil, prin situația diferită în care se afla acele categorii de cetățeni”.

6.2.11 În acest sens, raportându-ne la petiția dedusă soluționării, Colegiul Director reține deciziile Curții Constituționale prin care s-a statuat că **principiul egalității nu se opune ca o lege să stabilească reguli diferite în raport cu persoane care se află în situații diferite.** (Decizia nr.256 din 17 iunie 1997, Decizia nr.154/2001, M.Of. nr.387/2001, CDH 2001, p.914–915) De asemenea, atât în doctrina, cât și în jurisprudența constituțională s-a statuat în mod constant că **principiul egalității în fața legii nu înseamnă uniformitate, ci presupune instituirea unui tratament egal în situații care nu sunt diferite.** De aceea, nu sunt excluse, ci, dimpotrivă, sunt admise soluții legislative diferite pentru situații diferite. (Decizia nr.113/2001, M.Of. nr.317/2001, CDH 2001, p.757; Decizia nr.139/2001, M.Of. nr.330/2001, CDH 2001, p.851) **Curtea Constituțională a reținut că instituirea unor reglementări juridice diferențiate în privința drepturilor și obligațiilor unor categorii de cetățeni care se află în situații diferite nu este contrară art.16 alin (1) din Constituție.** (Decizia nr.294/2001, M.Of.nr.21/2002)

6.2.12. Coroborând aceste aspecte cu faptele care fac obiectul petiției și definiția discriminării astfel cum este prevăzută în art.2 alin.1 din O.G. nr.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, în cauză nu se poate reține întrunirea cumulativă a elementelor privind un tratament de deosebire restricție, excludere, deosebire, preferință între persoane care se află în situații comparabile și care sunt tratate în mod diferit datorită unuia din criteriile prevăzute de lege și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Opinie separată exprimată de Haller István

1. Curtea Europeană a Drepturilor Omului, legat de articolul 14 (*Interzicerea discriminării*) al **Convenției Europene a Drepturilor Omului**, ratificată de **România prin Legea 30/1994**, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din **Convenție**, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă *„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”*. Astfel, Curtea a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (vezi CEDH, 18 februarie 1991, FREDIN împotriva SUEDEI, parag. 60, 23 iunie 1993, HOFFMAN împotriva AUSTRIEI, parag. 31, 28 septembrie 1995, SPADEA și SCALAMBRINO împotriva ITALIEI, 22 octombrie 1996 STUBBINGS și alții împotriva REGATULUI UNIT, parag. 75). În hotărârea dată în cazul THLIMMENOS vs. GRECIA din 6 aprilie 2000, Curtea a concluzionat că „dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”.

2. Discriminarea petentului se realizează prin omiterea tratamentului diferit al unor persoane aflate în situații diferite. Situația diferită rezultă din calitatea de artist al petentului, fiind membru al Uniunii Cineaștilor din România, pentru care s-a plătit cotizație. Statutul Uniunii prevede ca și drept pentru membrii „să beneficieze de asistență socială și medicală, de ajutoare materiale pentru pensionari” (art. 10, lit. c). Dacă în sistemul public de pensii se realizează o diferențiere pe baza acestei situații diferite, în mod similar ar trebui să se procedeze și în sistemul pensiilor militare.

3. În consecință, consider că legislația actuală privind sistemul pensiilor militare este discriminatorie, prin neluarea în seamă a calității de membru în

uniunile de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane de utilitate publică.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **5 voturi pentru și 1 împotrivă** din membrii prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. faptele prezentate nu constituie acte de discriminare conform Ordonanței de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;

2. clasarea dosarului;

3. se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ISTVAN HALLER – Membru

GERGELY DEZIDERIU – Membru

IONITĂ GHEORGHE – Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU - Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

TRUINEA ROXANA PAULA - Membru

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

